

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Β΄ Γυμνασίου

Τίτλος:

«Ομιλίες με κοινωνικό προβληματισμό»

Συγγραφή: ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΡΙΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Εφαρμογή: ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΡΙΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Θεσσαλονίκη 2014

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας: Δημήτρης Κουτσογιάννης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Ομιλίες με κοινωνικό προβληματισμό

Εφαρμογή σεναρίου

Θεοδώρα Τριαντοπούλου

Δημιουργία σεναρίου

Θεοδώρα Τριαντοπούλου

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Β΄ Γυμνασίου

Σχολική μονάδα

Βαρβάκειο Πρότυπο Πειραματικό Γυμνάσιο

Χρονολογία

Από 05-5-2014 έως 21-5-2014. Να σημειωθεί ότι η διδάσκουσα δανείστηκε διδακτικές ώρες από το μάθημα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, καθώς το διδακτικό έτος βρισκόταν στο πέρας του.

Διδακτική/θεματική ενότητα

7^η ενότητα: Βιώνοντας προβλήματα της καθημερινής ζωής

8^η ενότητα: Συζητώντας για σύγχρονα κοινωνικά θέματα

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

9 διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο Φιλολογικών μαθημάτων (Πληροφορικής).

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Το σενάριο προϋπόθετε:

- τη χρήση προτζέκτορα ή διαδραστικού πίνακα·
- τη χρήση εργαστηρίου Πληροφορικής·
- εξοικείωση των μαθητών με τη χρήση του διαδικτύου για αποτελεσματική εξεύρεση υλικού·
- επαρκή γνώση από εκπαιδευτικό και μαθητές του επεξεργαστή κειμένου (MicrosoftWord) και του λογισμικού παρουσίασης (PowerPoint)·
- εξοικείωση εκπαιδευτικού και μαθητών με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο·
- στην εφαρμογή αναγκαία ήταν και η στοιχειώδη γνώση λειτουργίας των wiki για την ανεύρεση των Φύλλων Εργασίας και την ανάρτηση των εργασιών.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Θεοδώρα Τριαντοπούλου, Ομιλίες με κοινωνικό προβληματισμό, Νεοελληνική Γλώσσα Β΄ Γυμνασίου, 2013.

Το σενάριο αντλεί

-

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο σενάριο αυτό οι μαθητές διερεύνησαν κοινωνικά προβλήματα ή προβλήματα της σύγχρονης ζωής και σχεδίασαν τη δική τους ομιλία. Αρχικά, παρακολούθησαν την

ομιλία μίας έφηβης μαθήτριας από τον ιστότοπο της Βουλής των Εφήβων (Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων) για το θέμα των ναρκωτικών, αναγνώρισαν τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους της ομιλίας, παρατήρησαν τη δομή και την επιχειρηματολογία της και κατέγραψαν τις γλωσσικές επιλογές της ομιλήτριας, τα εξωγλωσσικά και τα παραγλωσσικά στοιχεία.

Στη συνέχεια, οι μαθητές δημιούργησαν σε ομάδες τη δική τους ομιλία για ένα κοινωνικό πρόβλημα που επιλέγουν αξιοποιώντας κείμενα από ιστοσελίδες, πρακτικά από τον ιστότοπο της Βουλής των Εφήβων, κείμενα από το σχολικό εγχειρίδιο ή υλικό που οι ίδιοι βρήκαν χρησιμοποιώντας τον επεξεργαστή κειμένου. Επιπλέον, κατασκεύασαν ένα PowerPoint που συνόδευσε την ομιλία τους. Οι ομιλίες εκφωνήθηκαν στη σχολική αίθουσα και αμέσως μετά διατυπώθηκαν στην ολομέλεια ερωτήματα, απόψεις ή ενστάσεις πάνω στις θέσεις που διατυπώθηκαν. Τέλος, ακολούθησε η αξιολόγηση των ομιλιών σε μία αναστοχαστική διαδικασία.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Η εφαρμογή του σεναρίου ταιριάζει απόλυτα με όσα αναφέρονται στο συνταγμένο σενάριο: «Στη σχεδιαστική βάση του σεναρίου αξιοποιήθηκε το θεωρητικό και μεθοδολογικό πλαίσιο του ρόμβου της γλωσσικής εκπαίδευσης (Κουτσογιάννης 2011) σύμφωνα με το οποίο η διαμόρφωση των μαθητικών ταυτοτήτων αποτελεί συνάρτηση των γνώσεων για τον κόσμο, των γνώσεων για τη γλώσσα, των διδακτικών πρακτικών και των γραμματισμών. Το σενάριο ακολουθεί επίσης τη λογική ότι η διδασκαλία δεν είναι μια ουδέτερη διαδικασία, αλλά μια βαθιά πολιτική επιλογή (Κουτσογιάννης & Αλεξίου 2012: 52). Με βάση τα παραπάνω το σενάριο στοχεύει στη δημιουργία συγκεκριμένου τύπου εγγράμματος υποκειμένων που καλλιεργούν δεξιότητες και γραμματισμούς πέραν του κλασικού, που θα τους χαρακτηρίζουν στο μέλλον ως ενεργούς πολίτες.

Στο σενάριο υιοθετούνται στοιχεία της μεθόδου project. Οι μαθητές, αφού αποδομήσουν στην ολομέλεια μία ομιλία, δουλεύουν σε ομάδες και συνθέτουν τη δική τους ομιλία με στόχο να ευαισθητοποιήσουν τους συμμαθητές τους για το κοινωνικό πρόβλημα που παρουσιάζουν. Ο εκπαιδευτικός έχει καθοδηγητικό, βοηθητικό και συντονιστικό ρόλο. Σχεδιάζει τις δραστηριότητες, υποβοηθά το έργο των ομάδων, συντονίζει τη διαδικασία της μάθησης, παρεμβαίνει όπου κρίνει απαραίτητο για να τονίσει, να διορθώσει, να εστιάσει και να συνοψίσει, όσα παρουσιάζονται από τις ομάδες.

Το παιδαγωγικό πλαίσιο εφαρμογής του σεναρίου αντλεί βασικές αρχές από τη θεωρία του κοινοτικού εποικοδομητισμού (communal constructivism), σύμφωνα με την οποία οι μαθητές οικοδομούν τη γνώση τους ενεργά μαζί με τους άλλους και για τους άλλους σε ένα συνεργατικό περιβάλλον (Holmes et.al. 2001).

Η διαδικασία της αξιολόγησης δίνει έμφαση σε ποιοτικές περιγραφές και λιγότερο σε ποσοτικές και απαιτεί την ενεργητική συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων (μαθητών και εκπαιδευτικού) (Σαπουντζής 2011: 167-168).

Η προσέγγιση της διδασκαλίας γίνεται με βάση τα κειμενικά είδη στη μη ρυθμιστική της εκδοχή. Δίνεται έμφαση στην παραγωγή λόγου και ως ατομική, αλλά και ως συνεργατική διαδικασία, ενώ το γράψιμο αντιμετωπίζεται ως μια δυναμική διαδικασία: οι μαθητές συλλέγουν και επεξεργάζονται πληροφορίες από το διαδίκτυο, χρησιμοποιώντας επεξεργαστή κειμένου και προγράμματα παρουσίασης. Στο σενάριο οι ΤΠΕ αντιμετωπίζονται ως μέσα πρακτικής γραμματισμού και κινούνται στο πλαίσιο του δεύτερου από τους τρεις αλληλένδετους κύκλους (Κουτσογιάννης κ.α. 2011: 7-31)».

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές:

- διερευνούν κοινωνικά προβλήματα και προβλήματα της καθημερινής μας ζωής, προβληματίζονται και διαμορφώνουν κριτική στάση απέναντί τους·
- προσομοιώνουν μία συνεδρίαση (σε αναλογία με αυτήν της Βουλής των Εφήβων), που καταλήξει σε συγκεκριμένες δράσεις ευαισθητοποίησης των ίδιων και της σχολικής κοινότητας·
- μαθαίνουν να τηρούν τη διαδικασία σε μία προφορική συζήτηση·

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές:

- εξοικειώνονται με τα γενικά χαρακτηριστικά και τη δομή κειμενικού είδους της ομιλίας·
- συνειδητοποιούν τη σημασία των γλωσσικών επιλογών και των εξωγλωσσικών και παραγλωσσικών στοιχείων στην επικοινωνία ενός μηνύματος·

Γραμματισμοί

Κλασικός γραμματισμός

- κατανόηση προφορικού λόγου: εξοικείωση με το κειμενικό είδος της ομιλίας·
- συμπαραγωγή προσχεδιασμένου προφορικού λόγου·
- ανάπτυξη επιχειρηματολογίας·
- εκφραστική ανάγνωση προσχεδιασμένου προφορικού λόγου·
- χρήση σημειώσεων από προφορικό και γραπτό λόγο·
- εξοικείωση με την ανάγνωση πρακτικών συνεδριάσεων·
- παρατήρηση των γλωσσικών επιλογών μίας ομιλίας: *μικροπερίοδος ή μακροπερίοδος λόγος, παρατακτική-υποτακτική σύνδεση προτάσεων, ενεργητική ή παθητική σύνταξη, κλιτικό σύστημα, λεξιλόγιο*·
- εξάσκηση στην παρατήρηση των εξωγλωσσικών και παραγλωσσικών στοιχείων που πλαισιώνουν μία ομιλία και συνειδητοποίηση της σημασίας τους στην πραγμάτωση του επικοινωνιακού στόχου.

Νέοι γραμματισμοί

- χρήση διαδικτύου για άντληση πληροφοριών·
- εξάσκηση στη συνεργατική παραγωγή λόγου με τη βοήθεια του επεξεργαστή κειμένου (MicrosoftWord)·
- αξιοποίηση λογισμικού παρουσίασης για τη δημιουργία πολυτροπικού κειμένου σε PowerPoint, που υποστηρίζει μία προφορική παρουσίαση και συνειδητοποίηση της σημασίας του στην πρόσληψη του προφορικού κειμένου από τους δέκτες.

Κριτικός γραμματισμός

Οι μαθητές:

- ασκούνται στην κριτική επεξεργασία πληροφοριών που συλλέγονται από το διαδίκτυο·
- συνειδητοποιούν τη σημασία και τη δύναμη που έχει η σύνθεση και ο τρόπος εκφώνησης μίας ομιλία στη ευαισθητοποίηση του δέκτη·
- προβληματίζονται για τη σημασία που έχει μία συνοδευτική παρουσίαση σε PowerPoint στην πρόσληψη του μηνύματος της ύπαρξης και προτείνουν τρόπο σύνθεσης της, ώστε να υπηρετεί τον επικοινωνιακό της στόχο·
- συνειδητοποιούν τη σχέση που έχουν τα κοινωνικά προβλήματα μεταξύ τους (π.χ. η φτώχεια με τη μετανάστευση, με τα ναρκωτικά, την ανεργία, την εγκληματικότητα)·
- ασκούνται στην κριτική αξιολόγηση των κειμένων/ομιλιών με κριτήρια αξιολόγησης που συνδιαμορφώνονται στην ολομέλεια (ετεροαξιολόγηση-αυτοαξιολόγηση).

Διδακτικές πρακτικές

1. Ιδεοθύελλα: Οι μαθητές ανακάλεσαν γνώσεις και στάσεις σχετικές με το θέμα βάσει των προσωπικών τους βιωμάτων. Συνειδητοποίησαν την αξία της προσωπικής τους συνεισφοράς στην ομάδα στο σταδιακό χτίσιμο της γνώσης.

2. Παιχνίδι ρόλων: Οι μαθητές κλήθηκαν να προσομοιώσουν μία συνεδρίαση αναλαμβάνοντας συγκεκριμένους ρόλους. Ορίστηκε πρόεδρος της συνεδρίασης που παρουσίαζε τους ομιλητές και συντόνιζε τη συζήτηση. Απέκτησαν έτσι οι μαθητές ενσυναίσθηση μίας πραγματικής συνεδρίασης.

3. Χρήση Φύλλου Εργασίας: Το Φύλλο Εργασίας λειτούργησε ως γνωστική σκαλωσιά για την επίλυση ενός προβλήματος και καλλιέργησε τη μεθοδικότητα των μαθητών στην επίλυση ενός προβλήματος. Στη εφαρμογή του σεναρίου το Φύλλο εργασίας αναρτήθηκε στο wiki της τάξης και τα βασικά του βήματα καταγράφηκαν στον πίνακα.

4. Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία: Οι μαθητές εργάστηκαν σε ομάδες για να συγκροτήσουν την ομιλία τους σχετικά με το κοινωνικό θέμα που διερευνούσαν: μελέτησαν κείμενα, απομόνωσαν θέσεις και ιδέες, αντάλλαξαν σκέψεις, διαμόρφωσαν το πλαίσιο δράσης, συνεργάστηκαν και σύνθεσαν τα κείμενά τους. Έμαθαν να ακούν και να σέβονται τις απόψεις των συμμαθητών τους, να επιλύουν προβλήματα με επιμερισμό ρόλων και να κατανοούν τη σημασία της ατομικής συνεισφοράς σε μία ομαδική εργασία.

5. Αυτοαξιολόγηση-Ετεροαξιολόγηση: οι μαθητές αξιολόγησαν τα κείμενα τα δικά τους και των άλλων ομάδων με συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης, αναπτύσσοντας δεξιότητες και στρατηγικές μεταγνωστικού χαρακτήρα πάνω στα γραφόμενά τους.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Η αφετηρία ταιριάζει απόλυτα με αυτή του συνταγμένου σεναρίου (η ιστοσελίδα της Βουλής των Εφήβων <http://www.efivoi.gr/>.)

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο συνδέεται θεματικά με την 7^η και την 8^η ενότητα της Νεοελληνικής Γλώσσας Β΄ Γυμνασίου «Βιώνοντας προβλήματα της καθημερινής ζωής» και «Συζητώντας για σύγχρονα κοινωνικά θέματα». Και η εφαρμογή του σεναρίου συνάδει:

Α) Με τους στόχους του ΔΕΠΠΣ για τη Β΄ Γυμνασίου (ΔΕΠΠΣ. 2003), σύμφωνα με τους οποίους οι μαθητές:

- κατανοούν τα επιχειρήματα ενός ομιλητή και κρίνουν τα συμπεράσματα στα οποία καταλήγει·
- παρακολουθούν συζητήσεις και αξιολογούν την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των επιχειρημάτων που χρησιμοποιούν οι ομιλητές·
- αναπτύσσουν γραπτά και προφορικά κείμενα με επιχειρηματολογία σε θέματα που περιέχουν αφηρημένες έννοιες·
- οργανώνουν τον λόγο τους σε ευρύτερο κείμενο προσέχοντας τη συνοχή και συνεκτικότητά του·
- συλλέγουν υλικό από διάφορες πηγές και μαθήματα και να το χρησιμοποιούν για να συνθέτουν απλές εργασίες.

Β) Με το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για τη Νεοελληνική Γλώσσα στο Γυμνάσιο (2011), όπου στα ενδεικτικά αποτελέσματα και τις δραστηριότητες για τη Β΄ Γυμνασίου αναφέρεται ότι οι μαθητές:

- προσχεδιάζουν και πραγματοποιούν προφορική ομιλία πάνω σε επιλεγμένο θέμα·
- αναπτύσσουν επιχειρηματολογία πάνω σε θέματα που επιλέγουν·
- σχολιάζουν κριτικά παραδείγματα προφορικών κειμενικών ειδών από το διαδίκτυο·
- παρακολουθούν βιντεοσκοπημένων ομιλίες·

- εντοπίζουν τα παραγλωσσικά στοιχεία που χρησιμοποιεί ο ομιλητής και ερμηνεύουν τον επικοινωνιακό τους ρόλο.
- αξιολογούν τον βαθμό εξάρτησης των κειμένων από εξωγλωσσικά και συγκεκριμένα χαρακτηριστικά ανάλογα με τις συμβάσεις του προφορικού κειμενικού είδους.
- εκπονούν ατομικές και ομαδικές έρευνες μικρής εμβέλειας με υποστήριξη υπολογιστή.
- αξιολογούν το περιεχόμενο (θέμα) και τη μορφή (γραμματικές και λεξιλογικές επιλογές, συνοχή και συνεκτικότητα) του γραπτού κειμένου και αποτιμούν την αποτελεσματικότητά του.
- σχεδιάζουν τη δομή μονοτροπικού ή πολυτροπικού κειμένου.
- εφαρμόζουν συνειδητά μορφολογικούς και συντακτικούς κανόνες ανάλογα με το είδος και το επικοινωνιακό πλαίσιο.
- χωρίζονται σε ομάδες και επεξεργάζονται από κοινού κείμενο με τη χρήση κειμενογράφου, λογισμικού παρουσίασης (για πολυτροπικά κείμενα) και διαδικτυακών εργαλείων συνεργατικής γραφής.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Οι ΤΠΕ στο σενάριο αυτό χρησιμοποιούνται ως παιδαγωγικά μέσα και ως μέσα πρακτικής γραμματισμού:

- αξιοποιούνται για ανεύρεση και οργάνωση αυθεντικού γλωσσικού υλικού.
- υποστηρίζουν τη συνεργατική γραφή, τη διαδικασία της πύκνωσης και της επεξεργασίας της διαδικτυακής πληροφορίας καθώς και τη διαδικασία της συνεχούς αναθεώρησης και της βελτίωσης των κειμένων (Επεξεργαστής Κειμένου).
- υποστηρίζουν τη δημιουργία πολυτροπικών κειμένων που συνοδεύουν τον προφορικό λόγο.

Κείμενα

Δόθηκαν στους μαθητές τα κείμενα που αναφέρονται στο συνταγμένο σενάριο.

Παρόλα αυτά οι μαθητές αξιοποίησαν και δικές τους πηγές.

- Ενότητα 8^η, Κείμενο 13 [[Τα παιδιά των φαναριών](#)]
- Μια νέου τύπου επαιτεία, Μ. Κατσουνακάκη, http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_columns_2_07/04/2009_310153
- Επαιτεία και Ελεημοσύνη, Λιανός Θεόδωρος, <http://www.tovima.gr/opinions/article/?aid=84909>
- Ένα like για τους αστέγους, Παντελάκης Γιάννης, <http://www.protagon.gr/?i=protagon.el.society&id=29857>
- Αυτογία- Άστεγοι της διπλανής πόρτας <http://www.alphatv.gr/shows/informative/aftopsia/webtv/aytopsia-astegoi-tis-diplanis-portas>
- Ενότητα 7^η, Κείμενο 4^ο [[Ας αποβάλουμε το άγχος από τη ζωή μας](#)]
- Τα πάντα για την ψυχολογία <http://agxos.gr/>
- Άνεργοι, σπάστε τη σιωπή, Χριστόφορου Κάσδαγλη, <http://www.protagon.gr/?i=protagon.el.ellada&id=24054>
- Η ανατομία της ανεργίας, Μανόλης Γαλενιανός, <http://www.protagon.gr/?i=protagon.el.ellada&id=27766>
- Ενότητα 8^η, Κείμενο 3 [[Ηθελα να βοηθήσω ένα φίλο μου](#)]
- Ενότητα 8^η, Κείμενο 6 [[Η μεγάλη περιπέτεια της ζωής μου](#)]
- Πρακτικά Βουλής Εφήβων, Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων http://www.efivoi.gr/?CMD=psifiako_iliko_intro
- Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ανθρώπων <http://www.kethea.gr/el-gr/>
- Ενότητα 7^η [[Πρωταθλητές στα τροχαία ατυχήματα](#)]
- Ενότητα 7^η, Κείμενο 6^ο [[Σέβομαι τους κανόνες οδικής ασφάλειας](#)]

- Ελληνική Αστυνομία
http://www.astynomia.gr/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=81&Itemid=73&lang=
- Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή Γ΄ Γυμνασίου
<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL104/66/534,1942/>
- Ενότητα 7^η, Κείμενο 3^ο «[Η ντροπή των πλαστικών](#)»
- Πλαστικό μπουκάλι. Η χειρότερη ρύπανση για τον πλανήτη
<http://www.lifegreen.gr/portal/el/nea/oikologika-nea/7-plastiko-boukali-kai-ripansi>
- Ενότητα 8^η, Κείμενο 4^ο [[Ένα διαφορετικό κείμενο για τη μοναξιά](#)],
- Ενότητα 4^η, Κείμενο 7 «[Μοναξιά μου όλα](#)»
- Βουλή των Εφήβων, Πρακτικά Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων
http://www.efivoi.gr/?CMD=psifiako_iliko_intro
- Το blog της Ε.Ψ.Υ.Π.Ε <http://epsype.blogspot.gr/2012/02/6.html>
- Σχολικός εκφοβισμός: όταν το πείραγμα σταματάει να είναι χαριτωμένο
<http://mamadesmpampades.gr/2012/02/01/sholikos-ekfovismos-otan-to-peiragma-stamataei-na-einai-haritomeno/>
- Βουλή των Εφήβων, Πρακτικά Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων
http://www.efivoi.gr/?CMD=psifiako_iliko_intro
- Ύπατη Αρμοστεία ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες
<http://www.unhcr.gr/ekdiloseis/pagkosmia-imeraproshfygon.html>
- Κοινωνική και πολιτική Αγωγή Γ΄ Γυμνασίου
<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL104/66/534,1942/>
- Η αθλητική βία μας προσβάλει ως κοινωνία, Τσιγκρής Θ.
<http://www.tovima.gr/opinions/article/?aid=417102>
- Κοινωνική και πολιτική Αγωγή Γ΄ Γυμνασίου
<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL104/66/534,1942/>

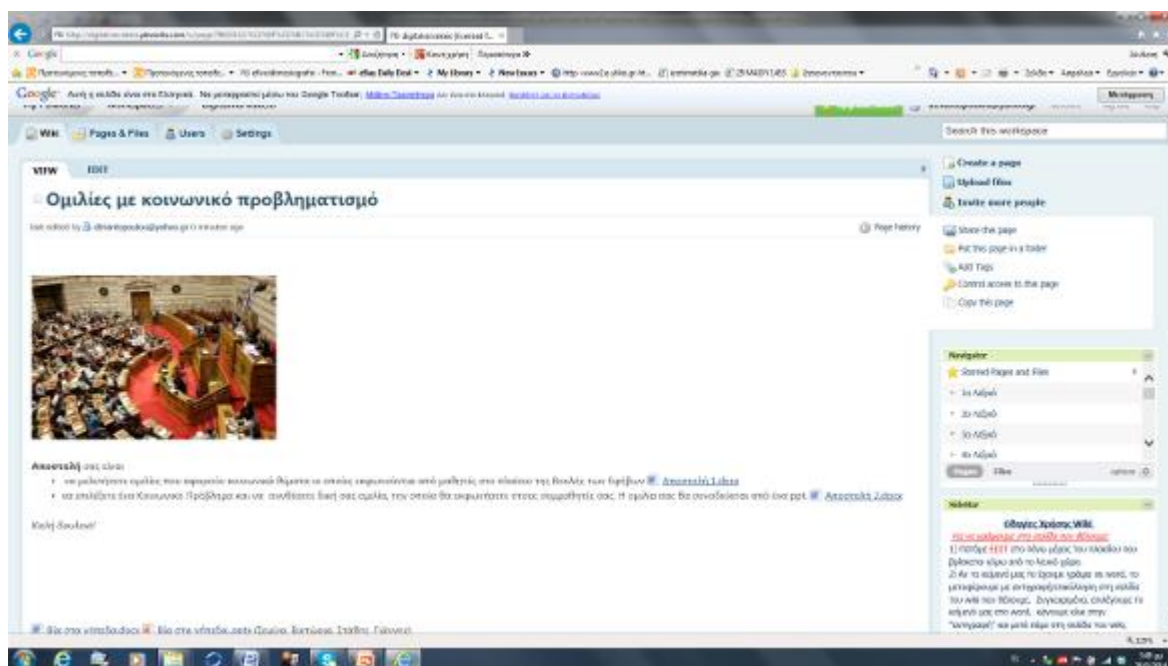
- Η φτώχεια στον κόσμο, Λιανός Θεόδωρος, Κοινωνική και πολιτική Αγωγή Γ΄ Γυμνασίου

<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL104/66/534,1942/>

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

Πριν τη διδασκαλία.

Η εκπαιδευτικός δημιούργησε στο wiki της τάξης τη σελίδα με τίτλο «Ομιλίες με κοινωνικό προβληματισμό», όπου ανάρτησε τα [Φύλλα Εργασίας](#). Η σελίδα του wiki είχε την ακόλουθη μορφή:

1^η διδακτική ώρα

Η διδασκαλία εστίασε αρχικά στα κοινωνικά προβλήματα. Ο όρος γράφτηκε στον πίνακα. Οι μαθητές προσπάθησαν να τον αποκωδικοποιήσουν. Βοήθησε πολύ μία παρουσίαση PowerPoint που είχε ετοιμάσει η διδάσκουσα, που περιείχε εικόνες με κοινωνικά προβλήματα. Παρατηρώντας τις εικόνες οι μαθητές επισήμαναν κοινωνικά προβλήματα και προβλήματα της σύγχρονης ζωής, τα οποία στη συνέχεια

καταγράφηκαν επιγραμματικά στον πίνακα. Τέλος, διαβάστηκε και σχολιάστηκε στην ολομέλεια το κείμενο 15 [Τι είναι τελικά τα κοινωνικά προβλήματα], σελίδα 132 από το σχολικό βιβλίο.

Στη συνέχεια, προβλήθηκε και σχολιάστηκε η εικόνα που προτείνεται στο σενάριο από τη συνεδρίαση της Βουλής των Εφήβων: ερμηνεύτηκε η παρουσία των εφήβων στα έδρανα των βουλευτών και παρουσιάστηκε συνοπτικά το πρόγραμμα της Βουλής των Εφήβων.

Έπειτα, ανακοινώθηκε από τη διδάσκουσα ότι θα προβληθεί μία ομιλία ενός εφήβου βουλευτή με θέμα τα ναρκωτικά. Πριν από την προβολή τέθηκε από τη διδάσκουσα το ερώτημα στην ολομέλεια «Τι μπορεί να κάνει μία ομιλία επιτυχή;». Οι μαθητές διατύπωσαν τις σκέψεις τους, οι οποίες καταγράφηκαν επιγραμματικά στον πίνακα. Οι μαθητές επισήμαναν παράγοντες όπως: *επιχειρηματολογία, δομή, ύφος, τόνος και ένταση φωνής, οπτική επικοινωνία με το κοινό*. Συζητήθηκε επίσης ο ρόλος μιας συνοδευτικής παρουσίασης PowerPoint σε μία ομιλία.

Η εκπαιδευτικός, αφού σημείωσε στον πίνακα και την πτυχή γλωσσικές επιλογές (επισημαίνοντας κυρίως να παρατηρήσουν το είδος της σύνδεσης – παράταξη/υπόταξη– και το είδος της σύνταξης –ενεργητική/παθητική σύνταξη), ζήτησε από τους μαθητές να παρακολουθήσουν προσεκτικά την ομιλία της μαθήτριας Δημοπούλου Αναστασίας με θέμα τα ναρκωτικά, επισημαίνοντας ότι θα αναζητήσουν τα στοιχεία που καταγράφησαν στον πίνακα.

Επειδή ο διδακτικός χρόνος τελείωσε η δραστηριότητα αυτή δόθηκε ως εργασία για το σπίτι. Το [Φύλλο Εργασίας 1](#), τροποποιημένο από αρχικό σενάριο μόνο στο πεδίο των γλωσσικών επιλογών (εστιάζει μόνο στη σύνδεση των προτάσεων και στην ενεργητική/παθητική σύνταξη) δε δόθηκε στα παιδιά, αλλά αναρτήθηκε στο wiki της τάξης. Στους μαθητές δόθηκε φωτοτυπημένο μόνο το κείμενο της ομιλίας. Σημειώνεται εδώ ότι η εφαρμογή του σεναρίου διαφοροποιείται στο σημείο αυτό από το αρχικό σενάριο, καθώς η αποδόμηση στην παρούσα εφαρμογή γίνεται ατομικά στο σπίτι κι όχι ομαδικά στη σχολική αίθουσα.

2^η διδακτική ώρα

Συζητήθηκε στην ολομέλεια η εργασία που οι μαθητές είχαν αναλάβει για το σπίτι, η αποδόμηση της ομιλίας. Σχολιάστηκε αρχικά η δομή της ομιλίας: οι μαθητές παρατήρησαν την προσφώνηση και την επιφώνηση και ότι υπάρχουν παράγραφοι περιγραφής του προβλήματος, παράγραφοι με αιτίες, συνέπειες και λύσεις. Παρατήρησαν και σχολίασαν στο κείμενο τη χρήση της παρατακτικής/υποτακτικής σύνδεσης, ενεργητικής/παθητικής σύνταξης, εστίασαν στα εξωγλωσσικά και παραγλωσσικά στοιχεία και τέλος, σχολίασαν την επιχειρηματολογία του κειμένου. Αξίζει να σημειωθεί ότι η εργασία αυτή δεν είχε γίνει από όλους τους μαθητές.

Στη συνέχεια, η εκπαιδευτικός παρουσίασε τη 2^η Αποστολή ([Φύλλο Εργασίας 2](#)) των μαθητών που ήταν η ακόλουθη: *Οι μαθητές θα επέλεγαν ένα κοινωνικό πρόβλημα από αυτά που καταγράφηκαν στον πίνακα και αξιοποιώντας ένα δίκτυο κειμένων θα συνέθεταν μία ομιλία, που αρχικά θα περιέγραφε το πρόβλημα, θα παρουσίαζε τις αιτίες και τις συνέπειές του και τέλος, θα πρότεινε λύσεις. Η ομιλία μπορεί να συνοδεύεται από ένα PowerPoint που θα προβάλλει τα βασικά της σημεία. Οι αποδέκτες της ομιλίας τονίστηκε ότι είναι η ολομέλεια της τάξης και ο στόχος της να εναισθητοποιήσει, ώστε να δρομολογηθούν συγκεκριμένες δράσεις στη σχολική κοινότητα.*

Ακολούθησε ο χωρισμός των μαθητών από την εκπαιδευτικό σε επτά ομάδες, καθεμία από τις οποίες περιείχε μέχρι τέσσερα μέλη. Για τη συγκρότησή τους η εκπαιδευτικός έλαβε υπόψη το φύλο των μαθητών, τις ιδιαίτερες δεξιότητες/ικανότητές τους και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους (ικανότητα συνεργασίας, συνεργασίας, μεθοδολογικές, εξοικείωση με τη χρήση επεξεργαστή κειμένου και προγράμματος παρουσίασης), προσπαθώντας να εκπληρώσει και κάποιες από τις προτιμήσεις τους για συνεργασία. Τα μέλη των συγκροτούμενων ομάδων ανέλαβαν συγκεκριμένους ρόλους: συντονιστής συζήτησης, χειριστής Η/Υ, μαθητής σύνδεσμος με τον καθηγητή, μαθητής που κάνει τον τελικό έλεγχο, ο οποίος είχε ως επιπλέον αρμοδιότητα να ελέγξει ότι το παραγόμενο κείμενο της ομάδας αξιοποιεί δημιουργικά τις πηγές χωρίς να τις αντιγράφει.

Για να εξοικονομηθεί διδακτικός χρόνος ο εκπαιδευτικός πρότεινε στους μαθητές πηγές για να αντλήσουν το υλικό τους, όπως αυτές ορίζονται στο [Φύλλο Εργασίας 2](#). Οι ομάδες των μαθητών μπήκαν στο wiki, ενημερώθηκαν για την αποστολή τους, είδαν τις πηγές και συνεδρίασαν για να επιλέξουν θέμα. Οι περισσότερες ομάδες έφυγαν έχοντας επιλέξει θέμα. Τα θέματα που επιλέχτηκαν ήταν: ρατσισμός, βία στα γήπεδα, εκφοβισμός, άγχος, τροχαία, πορνεία. Οι μαθητές ανέλαβαν ως υποχρέωση για την επόμενη συνάντησή τους να βρουν και πρόσθετες πηγές για το θέμα τους και ο καθένας να μελετήσει το υλικό του για να το παρουσιάσει στην ομάδα του.

3^η Διδακτική ώρα

Έγινε στις ομάδες επεξεργασία των πηγών που δόθηκαν ή των πηγών που οι ίδιοι οι μαθητές έφεραν. Το πρόβλημα που παρουσιάστηκε σε αυτήν την ώρα ήταν η απουσία αρκετών μαθητών, λόγω των εξετάσεων για πτυχία ξένων γλωσσών. Η γενική παρατήρηση ήταν ότι αρκετά μέλη των ομάδων δεν είχαν έλθει προετοιμασμένα. Τονίστηκε από την εκπαιδευτικό ότι στη φάση αυτή έπρεπε να επεξεργαστούν τις

πηγές τους αποδελτιώνοντας τις πληροφορίες που τους ενδιέφεραν. Μία ομάδα δεν μπορούσε να συντονιστεί και η εκπαιδευτικός έκατσε μαζί τους για να τη συντονίσει στην ανάγνωση και στην αποδελτίωση των πληροφοριών. Μία άλλη ομάδα είχε πρόβλημα συνεργασίας. Τα μέλη της χωρίστηκαν σε δύο επιμέρους υποομάδες, προκειμένου να φέρουν σε πέρας το έργο τους. Στην πορεία η εκπαιδευτικός ανακάλυψε ότι τα μέλη αυτής της ομάδας δεν είχαν κατανοήσει ακριβώς τη δομή της ομιλίας που έπρεπε να δημιουργήσουν. Έτσι χρειάστηκε να δοθούν πρόσθετες επεξηγήσεις. Γενικά, η ατμόσφαιρα ήταν πολύ ζωνρή και αρκετά δημιουργική.

4^η Διδακτική ώρα

Οι μαθητές προχώρησαν στη συγγραφή της ομιλίας τους στον Επεξεργαστή Κειμένου ανασυνθέτοντας δημιουργικά το υλικό τους. Δύο ομάδες έφεραν πρόσθετες σημειώσεις. Η ομάδα με το θέμα της *πορνείας* έφερε έτοιμο το κείμενο της, καθώς θεώρησε ότι έπρεπε να το έχει ολοκληρώσει. Έτσι αυτή τη διδακτική αυτή ώρα έκανε αλλαγές και βελτιώσεις. Επιπλέον, μοίρασαν ρόλους κι έκαναν πρόβες στην εκφώνηση της ομιλίας τους. Η εκπαιδευτικός ήταν κυρίως απασχολημένη με την ομάδα των μαθητών που είχαν δυσκολευτεί και την προηγούμενη ώρα, συντονίζοντας το έργο τους. Προς το τέλος της ώρας, η εκπαιδευτικός πρότεινε στις ομάδες που είχαν ολοκληρώσει να προχωρήσουν στη δημιουργία ενός συνοδευτικού PowerPoint.

5^η Διδακτική ώρα

Η συγγραφή συνεχίστηκε και ολοκληρώθηκε από τέσσερις ομάδες, οι οποίες ανέβασαν το υλικό τους στο wiki της τάξης. Στη συνέχεια, ασχολήθηκαν με το PowerPoint και έκαναν εξάσκηση στην ανάγνωση του κειμένου που δημιούργησαν. Οι υπόλοιπες δύο ομάδες συνέχιζαν τη συγγραφή του κειμένου τους.

6^η Διδακτική ώρα

Η εκπαιδευτικός έκανε κάποιες διορθώσεις στις ομιλίες των ομάδων που είχαν αναρτηθεί στο wiki, τις οποίες συζήτησε μαζί τους. Οι ομάδες προέβησαν σε

βελτιώσεις. Μία ακόμα ομάδα ολοκλήρωσε τη δουλειά της χωρίς να δημιουργήσει συνοδευτικό PowerPoint.

7^η διδακτική ώρα.

Πριν ξεκινήσει η 7^η διδακτική ώρα η εκπαιδευτικός εκτύπωσε τις εργασίες και πέρασε στον Υπολογιστή τα αρχεία PowerPoint, που συνόδευαν τις ομιλίες. Στη συνέχεια διαμόρφωσε την αίθουσα σαν αμφιθέατρο και δημιούργησε τον χώρο των ομιλητών. Όταν το τμήμα μπήκε στην τάξη, ορίστηκε ο πρόεδρος που θα συντόνιζε τη συνεδρίαση και η σειρά των ομιλητών. Παρουσιάστηκαν με σειρά οι ομιλίες: *πορνεία, βία στα γήπεδα και ρατσισμός*. Η συνεδρίαση έκλεισε με ερωτήματα στους ομιλητές και διευκρινήσεις. Η διδακτική αυτή ώρα κύλησε αρκετά καλά, χωρίς βέβαια να λείπουν κάποια σχόλια και παρεμβάσεις που γίνονταν χωρίς να τηρείται η διαδικασία.

8^η Διδακτική ώρα

Παρουσιάστηκε μόνο μία ομιλία που αφορούσε τα τροχαία ατυχήματα. Δύο ομάδες δεν είχαν εκτυπωμένο το κείμενό τους και έτσι η παρουσίαση δεν ήταν εφικτή. Επειδή οι εργασίες δεν είχαν ανέβει στο wiki της τάξης, η εκπαιδευτικός δεν είχε τη δυνατότητα να τις έχει εκτυπωμένες, όπως έγινε την προηγούμενη διδακτική ώρα.

Στον υπολειπόμενο χρόνο έγινε η αυτοαξιολόγηση και η ετεροαξιολόγηση με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στο Φύλλο Εργασίας 2. Κάποιες ομάδες μίλησαν για χάσιμο χρόνου κατά τη διαδικασία συγγραφής της ομιλίας. Τέλος, σχολιάστηκε, η προστιθέμενη αξία, του συνοδευτικού PowerPoint: ακούστηκαν δύο αντικρουόμενες απόψεις για να καταλήξει η συζήτηση ότι ένα καλό PowerPoint διευκολύνει την επικοινωνία του ομιλητή με το κοινό, αρκεί να περιέχει συνοπτικά τα βασικά σημεία του κειμένου, να μην περιέχει μεγάλα κείμενα στην περίπτωση κυρίως που το θέμα είναι ιδιαίτερα δύσκολο. Στη συνέχεια, τέθηκε το θέμα της καταγραφής των πηγών που στηρίζεται μία εργασία με αφορμή την απουσία τους από όλες τις παρουσιάσεις.

Τέλος, συζητήθηκε προτιθέμενη αξία του σεναρίου: διατυπώθηκαν απόψεις ότι μέσα από τη μελέτη κειμένων έμαθαν για κοινωνικά προβλήματα που δεν ήξερα και ότι έμαθαν να δομούν, να συνθέτουν και να εκφωνούν μία ομιλία.

9^η Διδακτική ώρα

Στο τελευταίο μάθημα του σχολικού έτους μία ομάδα παρουσίασε την ομιλία της με θέμα το άγχος. Τέλος, δόθηκε στην εκπαιδευτικό η προτελευταία εργασία με θέμα τα τροχαία, η οποία πάλι δεν ήταν εκτυπωμένη για μπορέσει να εκφωνηθεί από τους μαθητές. Μία μόνο ομάδα δεν κατάφερε να φέρει το κείμενο της ομιλίας της με θέμα τον εκφοβισμό.

Στον φάκελο Τεκμήρια παρατίθενται οι πέντε ομιλίες και τα τρία PowerPoint, που δημιουργήθηκαν για να συνοδεύσουν τις ομιλίες: βία στα γήπεδα, τροχαία, ρατσισμός.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Φύλλο Εργασίας 1.

Παρακολουθήστε την ομιλία της μαθήτριας Δημοπούλου Αναστασίας με θέμα τα ναρκωτικά που εκφωνήθηκε στη Βουλή των Εφήβων το 2011. **Αποστολή σας** είναι να κρατήσετε σημειώσεις για τα ακόλουθα:

1. Επιχειρηματολογία /Περιεχόμενο	2.Δομή Ομιλίας
<p>3.Γραμματικοσυντακτική δομή λόγου (παρατακτική, υποτακτική σύνδεση προτάσεων, ασύνδετο σχήμα, ενεργητική ή παθητική σύνταξη)</p>	<p>4. Λεξιλόγιο (ειδικό λεξιλόγιο, λόγιες λέξεις, καθημερινό λεξιλόγιο, ξένες λέξεις)</p>
<p>5.Παραγλωσσικά στοιχεία (επιτονισμός, παύσεις, προφορά, χροιά, ένταση φωνής)</p>	<p>6.Εξωγλωσσικά στοιχεία (θέση, βλέμμα, εκφράσεις προσώπου, χειρονομίες, κινήσεις, διάθεση)</p>

--	--

Το κείμενο της ομιλίας της μαθήτριας Δημοπούλου Αναστασίας από τα πρακτικά της Ολομέλειας της Βουλής των Εφήβων

http://www.efivoi.gr/site_stuff/files/2011/praktika_olomeleia.pdf είναι το

ακόλουθο:

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ (Α΄ Πειραιά):

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Συμβουλευτές, κυρίες και κύριοι,

η παρουσία των ναρκωτικών εμφανίζεται από την αρχαιότητα. Ο Ασκληπιός, ο Ιπποκράτης, το Νεκρομαντείο της Ηλείου, όπως και σε άλλες περιοχές, χρησιμοποιούσαν κάποιο είδος ναρκωτικού. Φυσικά, στις μέρες μας αυτή η χρήση έχει αλλάξει.

Όταν λέμε «ναρκωτικά» στις μέρες μας, εννοούμε διάφορες φυτικές ή χημικές ουσίες, των οποίων η συχνή χρήση οδηγεί σε εθισμό, εξάρτηση και παθολογικές καταστάσεις. Στην κοινωνία μας σταδιακά γίνεται όλο και πιο εμφανής η παρουσία των ναρκωτικών. Το φαινόμενο της χρήσης τους κορυφώθηκε ουσιαστικά στην εποχή μας. Το ποσοστό, βέβαια, της νεολαίας που κάνει χρήση των ουσιών αυτών δεν είναι μεγάλο, σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία πάντα, αλλά είναι αρκετό, για να δημιουργεί ανησυχία στην κοινωνία μας.

Αρχικά, θα ήθελα να αναφέρω κάποιους πολύ σημαντικούς παράγοντες, από τους οποίους πηγάζουν τα αίτια που δημιουργούν και ενισχύουν το φαινόμενο αυτό. Ένας παράγοντας είναι το οικογενειακό περιβάλλον. Προβληματικές σχέσεις γονέων και παιδιών, καταπιεστική ή υπερπροστατευτική νοοτροπία, έλλειψη διαλόγου οδηγούν συχνά τους εφήβους στα ναρκωτικά. Επιπλέον, εξίσου σημαντικό ρόλο παίζει το

κοινωνικό περιβάλλον. Ο ανταγωνιστικός και επιθετικός χαρακτήρας της σύγχρονης ζωής, η δυσκολία επικοινωνίας και κοινωνικής εφαρμογής, η συσσώρευση πολλών ατόμων στην πόλη και η χαμηλή ποιότητα ζωής αποτελούν σοβαρά αίτια του φαινομένου των ναρκωτικών. Συγχρόνως, οι διάφορες απογοητεύσεις από τη ζωή, το αίσθημα της αποτυχίας και η αβεβαιότητα, καταστάσεις που τις δημιουργεί ο χαρακτήρας της εποχής μας παροτρύνουν τους νέους να καταφύγουν στα ναρκωτικά, πιστεύοντας ότι θα πετύχουν τη φυγή από το αδιέξοδο.

Για να αποφευχθούν τέτοιες καταστάσεις, όπως αναφέρθηκε και στη συνεδρίασή μας, θα πρέπει να υπάρχουν περισσότερα αθλητικά κέντρα, για να καλύπτουν οι νέοι δημιουργικά και όχι καταστροφικά τον ελεύθερο χρόνο τους. Επίσης, η δημιουργία και η επάνδρωση περισσότερων συμβουλευτικών κέντρων με ειδικούς επιστήμονες και ψυχολόγους θα ήταν ένα πολύ σημαντικό μέτρο πρόληψης και προστασίας των εφήβων από τα ναρκωτικά. Διότι ο έφηβος έχει την ανάγκη να ανοιχτεί σε κάποιον, να πει τα προβλήματά του, να ακουστεί.

Μια πάρα πολύ σημαντική πρόταση που υπερψηφίστηκε χθες είναι η εξής: Αυστηρότερες ποινές για τους εισαγωγείς και τους διακινητές ναρκωτικών. Μια τέτοια πρόταση θα φρενάρει την ύπαρξη οικονομικών συμφερόντων και τη δίψα του κέρδους από τους εμπόρους ναρκωτικών. Επιπρόσθετα, είναι εξίσου σημαντική η πρόταση που ακούστηκε χθες, η οποία αναφέρεται στην ενίσχυση των φορέων ή ειδικών μονάδων και στην ποιοτική τους αναβάθμιση για την απορρόφηση όλων των εξαρτημένων ανθρώπων που κάνουν αίτηση, για να ενταχθούν σε προγράμματα απεξάρτησης. Είναι αδύνατον κάποιοι άνθρωποι να θέλουν να σωθούν και να μη μπορούν, γιατί είναι σε αναμονή.

Αναμφισβήτητα το παρόν σχέδιο νόμου θα ήταν αποτελεσματικότερο, εάν το περιεχόμενό του είχε χαρακτήρα ανθρωπιστικό και κοινωνικό και όχι στερεότυπα νομικό, εάν έδινε έμφαση πιο πολύ στην πρόληψη και όχι να εκδηλώνει το ενδιαφέρον του μόνο για την καταστολή του προβλήματος, εάν πρόβαλε ως προτεραιότητα κατάλληλη και πλήρη ενημέρωση και πληροφόρηση των νέων για το πρόβλημα με όλα

τα μέσα ανεξαιρέτως και εάν αναδείκνυε το σχολείο ως παράγοντα με πρωταγωνιστικό ρόλο στον τομέα αυτόν.

Στη χθεσινή συνεδρίαση αναφέρθηκε, επίσης, μια πρόταση σχετικά με το άρθρο 4 παράγραφος 1, ώστε να γίνουν αυστηρότερες οι ποινές για τους ιατρούς και τους φαρμακοποιούς, που εκδίδουν και εκτελούν συνταγές για τη χορήγηση ναρκωτικών χωρίς συγκεκριμένη και πραγματική ιατρική ένδειξη.

Ενδιαφέρον, βέβαια, θα είχε και η πρόβλεψη για περαιτέρω ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας για τον περιορισμό της δράσης των εμπόρων ναρκωτικών σχετικά με τη διακίνηση, αλλά και για την αντιμετώπιση των εξαρτημένων ατόμων αξιοποιώντας τη διεθνή εμπειρία και τη γνώση τη σχετική με το θέμα.

Κλείνοντας, θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι όσα μέτρα και αν παρθούν για την αντιμετώπιση αυτής της σύγχρονης μάστιγας, αν κάθε άτομο δεν αποδεχθεί τον εαυτό του, αν δεν ενημερωθεί και δεν ενδιαφερθεί από μόνο του για την προστασία του και το καλό του, δεν πρόκειται να υπάρξει καμία ουσιαστική βελτίωση. Γιατί εμείς είμαστε οι πρωταγωνιστές στη ζωή μας και από εμάς ξεκινούν όλα.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Φύλλο Εργασίας 2

Αποστολή σας είναι να επιλέξετε ένα κοινωνικό πρόβλημα από αυτά που καταγράφηκαν στον πίνακα και να συντάξετε και να εκφωνήσετε στους συμμαθητές μία ομιλία που θα περιγράφει το πρόβλημα, θα παρουσιάζει τις αιτίες και τις συνέπειές του και τέλος, θα προτείνει λύσεις. Η ομιλία σας θα συνοδεύεται από ένα PowerPoint. Αποδέκτες της ομιλίας σας είναι η ολομέλεια της τάξης και στόχος της είναι να ευαισθητοποιήσει, ώστε να προταθούν συγκεκριμένες δράσεις στη σχολική κοινότητα. Για να φέρετε σε πέρας την αποστολή σας ακολουθήστε τα παρακάτω βήματα:

1) Επιλογή θέματος -Εύρεση, μελέτη και αποδελτίωση πηγών (2 ώρες)

Αρχικά επιλέξτε ένα κοινωνικό πρόβλημα. Στη συνέχεια, μελετήστε ένα δίκτυο κειμένων σχετικό με το αυτό από το σχολικό εγχειρίδιο, από τα πρακτικά της Βουλής των Εφήβων ή από πηγές που οι ίδιοι θα επιλέξετε. Εντοπίστε και καταγράψτε με μορφή σημειώσεων τις αιτίες, τις συνέπειες και τις λύσεις του προβλήματος.

Κάνετε την κατανομή της εργασίας σας: Αν τα κείμενα προέρχονται και από έντυπες πηγές, κάθε μέλος μπορεί να μελετήσει ένα διαφορετικό κείμενο και να κρατήσει τις προσωπικές του σημειώσεις. Αν τα κείμενα προέρχονται μόνο από ψηφιακές πηγές, η μελέτη των κειμένων να γίνει συλλογικά και οι σημειώσεις να κρατηθούν σε ένα αρχείο word. Στην περίπτωση αυτή, ακολουθείστε τους ρόλους που αναλάβατε στην ομάδα σας.

Βοηθητικό υλικό ανάλογα με το θέμα σας μπορεί να αποτελέσουν οι ακόλουθες πηγές:

Επαιτεία

- Ενότητα 8^η, Κείμενο 13 [[Τα παιδιά των φαναριών](#)]

- Μια νέου τύπου επαιτεία, Μ. Κατσουνακάκη,
http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_columns_2_07/04/2009_310153
- Επαιτεία και Ελεημοσύνη, Λιανός Θεόδωρος,
<http://www.tovima.gr/opinions/article/?aid=84909>

Άστεγοι

- Ένα like για τους αστέγους, Παντελάκης Γιάννης,
<http://www.protagon.gr/?i=protagon.el.society&id=29857>
- Αυτοψία- Άστεγοι της διπλανής πόρτας
<http://www.alphatv.gr/shows/informative/aftopsia/webtv/aytopsia-astegoi-tis-diplanis-portas>

Άγχος:

- Ενότητα 7^η, Κείμενο 4^ο [[Ας αποβάλουμε το άγχος από τη ζωή μας](#)]
- Τα πάντα για την ψυχολογία <http://agxos.gr/>

Ανεργία

- Άνεργοι, σπάστε τη σιωπή, Χριστόφορου Κάσδαγλη,
<http://www.protagon.gr/?i=protagon.el.ellada&id=24054>
- Η ανατομία της ανεργίας, Μανόλης Γαλενιανός,
<http://www.protagon.gr/?i=protagon.el.ellada&id=27766>

Ναρκωτικά:

- Ενότητα 8^η, Κείμενο 3 [[Ηθελα να βοηθήσω ένα φίλο μου](#)]
- Ενότητα 8^η, Κείμενο 6 [[Η μεγάλη περιπέτεια της ζωής μου](#)]
- Πρακτικά Βουλής Εφήβων, Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων
http://www.efivoi.gr/?CMD=psifiako_iliko_intro
- Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ανθρώπων <http://www.kethea.gr/el-gr/>

Ατυχήματα:

- Ενότητα 7^η [[Πρωταθλητές στα τροχαία ατυχήματα](#)]

- Ενότητα 7^η, Κείμενο 6^ο [[Σέβομαι τους κανόνες οδικής ασφάλειας](#)]
- Ελληνική Αστυνομία
http://www.astynomia.gr/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=81&Itemid=73&lang=
- Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή Γ΄ Γυμνασίου
<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL104/66/534,1942/>

Ρύπανση:

- Ενότητα 7^η, Κείμενο 3^ο «[Η ντροπή των πλαστικών](#)»
- Πλαστικό μπουκάλι. Η χειρότερη ρύπανση για τον πλανήτη
<http://www.lifegreen.gr/portal/el/nea/oikologika-nea/7-plastiko-boukali-kai-ripansi>

Μοναξιά:

- Ενότητα 8^η, Κείμενο 4^ο [[Ένα διαφορετικό κείμενο για τη μοναξιά](#)],
- Ενότητα 4^η, Κείμενο 7 «[Μοναξιά μου όλα](#)»

Ρατσισμός

- Βουλή των Εφήβων, Πρακτικά Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων
http://www.efivoi.gr/?CMD=psifiako_iliko_intro

Σχολικός Εκφοβισμός

- Το blog της Ε.Ψ.Υ.Π.Ε <http://epsype.blogspot.gr/2012/02/6.html>
- Σχολικός εκφοβισμός: Όταν το πείραγμα σταματάει να είναι χαριτωμένο
<http://mamadempampades.gr/2012/02/01/sholikos-ekfovismos-otan-to-peiragma-stamataei-na-einai-haritomeno/>
- Βουλή των Εφήβων, Πρακτικά Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων
http://www.efivoi.gr/?CMD=psifiako_iliko_intro

Μετανάστευση-Προσφυγιά

- Ύπατη Αρμοστεία ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες
<http://www.unhcr.gr/ekdiloseis/pagkosmia-imeraproshygon.html>

Βία-Αθλητισμός

- Κοινωνική και πολιτική Αγωγή Γ΄ Γυμνασίου
<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL104/66/534,1942/>
- Η αθλητική βία μας προσβάλει ως κοινωνία, Τσιγκρής Θ.
<http://www.tovima.gr/opinions/article/?aid=417102>

Φτώχεια

- Κοινωνική και πολιτική Αγωγή Γ΄ Γυμνασίου
<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL104/66/534,1942/>
- Η φτώχεια στον κόσμο, Λιανός Θεόδωρος, Κοινωνική και πολιτική Αγωγή Γ΄ Γυμνασίου
<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL104/66/534,1942/>

Σύνθεση Ομιλίας(1 ώρα)

Αξιοποιώντας τις σημειώσεις σας, δομήστε και συνθέστε το κείμενο της ομιλίας σας στον επεξεργαστή κειμένου Word. Αρχικά, πριν ξεκινήσετε να γράφετε, συζητήστε τις σημειώσεις σας και διαμορφώστε τους άξονες του κειμένου σας. Στη συνέχεια, ανασυνθέστε δημιουργικά το υλικό σας και όταν ολοκληρώσετε, κάντε τις τελικές διορθώσεις και μορφοποιήστε το κείμενό σας.

Στη συνέχεια, μοιράστε ρόλους για την εκφώνηση της ομιλίας. Μην ξεχάσετε στο σπίτι σας να εξασκηθείτε στην εκφώνηση του αποσπάσματος της ομιλίας που σας ανατέθηκε από την ομάδα σας.

Κατασκευή συνοδευτικού ppt (1ώρα)

Συνθέστε το συνοδευτικό PowerPoint της ομιλίας σας σε επτά διαφάνειες:

- Στην πρώτη διαφάνεια να γράψτε τον τίτλο της ομιλίας και τα ονόματα των μελών της ομάδας σας
- Στη δεύτερη διαφάνεια παρουσιάστε τη δομή της ομιλίας σας

- Οι υπόλοιπες τέσσερις διαφάνειες ακολουθούν τη δομή της ομιλίας. Παρουσιάστε διαδοχικά σε καθεμία από αυτές τη σύντομη περιγραφή του κοινωνικού προβλήματος, τις αιτίες, τις συνέπειες και τις λύσεις. Στην τελευταία διαφάνεια, παρουσιάστε τις πηγές που αξιοποιήσατε για τη σύνθεση της ομιλίας σας.

Οι διαφάνειές σας πρέπει να περιέχουν μόνο λέξεις –κλειδιά του θέματός και εικόνες, καθώς πρόκειται να συνοδεύουν την προφορική σας παρουσίαση. Φροντίστε να είναι μορφοποιημένες με ευανάγνωστη γραμματοσειρά και ελκυστικά χρώματα.

Παρουσίαση στην ολομέλεια (2 ώρες)

Εκφωνήστε την ομιλία σας ενώπιον των συμμαθητών σας. Επιπλέον, κρατήστε σημειώσεις από τις ομιλίες των συμμαθητών σας για τυχόν ερωτήματα /σχόλια/παρατηρήσεις/ενστάσεις. Όταν ολοκληρωθούν οι παρουσιάσεις/ομιλίες των ομάδων, καταθέστε τα ερωτήματά σας στην ολομέλεια. Οι ομάδες στις οποίες απευθύνεται το ερώτημα πρέπει να δώσουν τις απαραίτητες διευκρινήσεις.

Στη συνέχεια, ανά θέμα διατυπώστε συγκεκριμένες προτάσεις για δράσεις ευαισθητοποίησης της σχολικής κοινότητας στα κοινωνικά προβλήματα που τέθηκαν. Το πρακτικό των αποφάσεων που γράφεται από τον πρακτικογράφο υπογράφεται από όλους σας.

Z. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

-

H. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το σενάριο κύλησε αρκετά ομαλά και άρεσε γενικά στους μαθητές τόσο η αποδόμηση της ομιλίας όσο και η παρουσίαση της δικής τους ομιλίας και το παιχνίδι ρόλων. Το γεγονός όμως ότι εφαρμόστηκε τις τρεις τελευταίες εβδομάδες του διδακτικού έτους είχε τις ακόλουθες συνέπειες:

- α) την αποδυνάμωση των ομάδων με διαδοχικές απουσίες μελών των ομάδων λόγω της συμμετοχής τους σε διαγωνισμούς για την απόκτηση πτυχίων στις ξένες γλώσσες·
- β) την αδυναμία ολοκλήρωσης μίας ομιλίας·
- γ) την παρουσίαση στην τάξη μόνο των τεσσάρων ομιλιών (οι δύο γράφτηκαν αλλά δεν εκφωνήθηκαν και η μία δεν ολοκληρώθηκε)·
- δ) τη μη επαρκή προετοιμασία των μαθητών τόσο στο στάδιο της αποδόμησης της αρχικής ομιλίας όσο και στο στάδιο της σύνθεσης της δικής τους ομιλίας, λόγω ενός γενικότερου χαλαρού κλίματος που επικρατεί στο σχολείο τις τελευταίες μέρες του σχολικού έτος·
- ε) δεν υπήρξε χρόνος για τη βελτίωση των PowerPoint, τη βελτίωση των δύο τελευταίων εργασιών, που δεν παρουσιάστηκαν και τον σχολιασμό τους στο wiki της τάξης.

Στη συζήτηση – αναστοχασμό, που ακολούθησε, οι ομάδες που δεν ολοκλήρωσαν εγκαίρως την ομιλία τους απέδωσαν τη χρονοτριβή τους στην έλλειψη συγκέντρωσης. Τέλος, όσον αφορά στις γνώσεις και δεξιότητες που απέκτησαν, οι μαθητές σχολίασαν ότι με την εργασία αυτή έμαθαν για κοινωνικά προβλήματα που δεν ήξερα και ότι έμαθαν να δομούν, να συνθέτουν και να εκφωνούν μία ομιλία.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΔΕΠΠΣ. 2003. *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών της Ελληνικής Γλώσσας για το Γυμνάσιο*, ΦΕΚ 303B/13-03-2003), Διαθέσιμο στο διαδίκτυο <http://www.pi-schools.gr/programs/depps/>.

Holmes, B. & Tangney, B. & Fitzgibbon, A. & Savage, T. & Mehan, S. 2001. Communal Constructivism: Students constructing learning for as well as with others. A search for an appropriate model of education. *Mind*, 3, 1-7. Citeseer.

Κουτσογιάννης, Δ., Μ. Παυλίδου & Ι. Χαλισιάνη. 2011. *Μελέτη για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: γενικό πλαίσιο και ιδιαιτερότητες*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας,

http://www.greeklanguage.gr/sites/default/files/digital_school/p3.1.2_glwssa_bth_mia.pdf

Κουτσογιάννης, Δ. & Αλεξίου, Μ. 2012. *Μελέτη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή σεναρίων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση Μελέτη στο πλαίσιο της Δράσης 62 (Π.3.1.3)*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας,

<http://www.greeklanguage.gr/aboutdigitalschool>.

Κουτσογιάννης, Δ. 2011. Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 32ης συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας*, Α.Π.Θ. Θεσσαλονίκη, ΙΝΣ.

[Νέο Πρόγραμμα Σπουδών](#). 2011. *Πρόγραμμα Σπουδών για τη Διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας & της Λογοτεχνίας στο Γυμνάσιο*. ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21ου αιώνα)- Νέο Πρόγραμμα Σπουδών. Αθήνα.

Σαπουντζής, Γ. 2011. Η εφαρμογή της θεωρίας του Κοινοτικού Εποικοδομητισμού (Communal Constructivism, C.C) σε περιβάλλοντα διαδικτυακής εκπαίδευσης. Στο *Τα Εκπαιδευτικά*. τ. 99-100, 162-171.